

Konjunkturläget våren 2025 – Preliminära resultat

16 april 2025

Världsläget

Tullar

Handelskrig?

- Högre priser för import av varor/råvaror
- Lägre tillväxt enligt teorin om komparativa fördelar
- Nya samarbetspartners och därmed nya mönster i handeln?
- Osäkerhet (nya tullsatser varje vecka)

Ukraina

Utvecklingen av kriget och säkerhetsläget?
-> Påverkan på utbudet t ex energipriser och livsmedel

-> Ökade kostnader för försvaret Europa

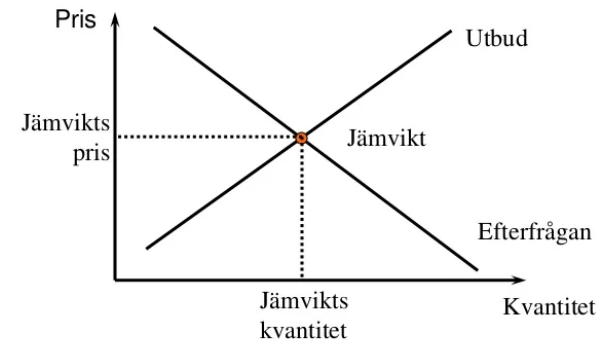
Krig i Mellanöstern

-> Högre energipriser (oljepriset)

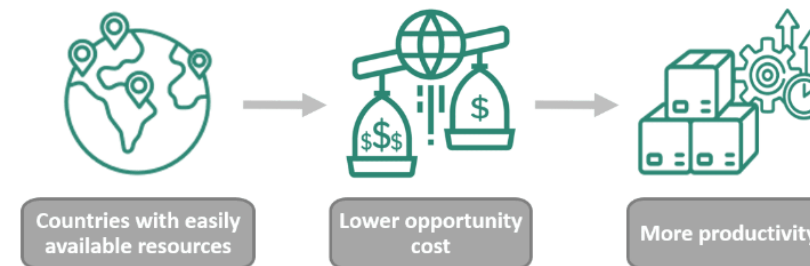
Slutsats:

- Stor osäkerhet kring den ekonomiska utvecklingen
- Makroprognoser behöver justeras ofta och får mycket brett osäkerhetsintervall

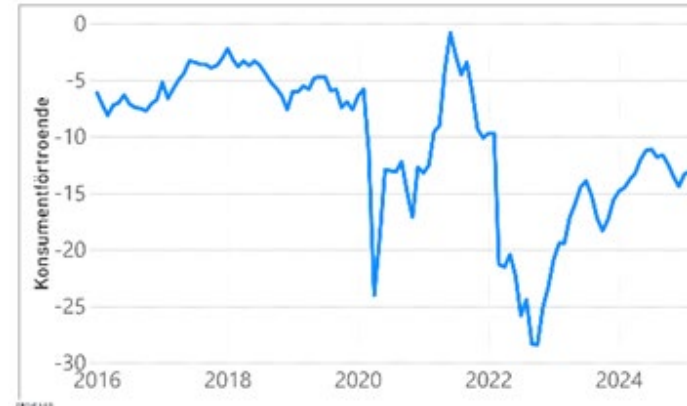
Marknaden

"On the Principles of Political Economy and Taxation" Ricardo, 1817

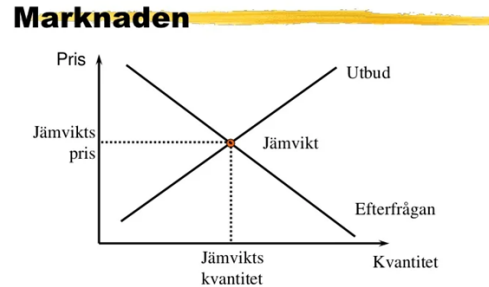

Konsumentförtroendet inom EU (källa Eurostat):

Inflation

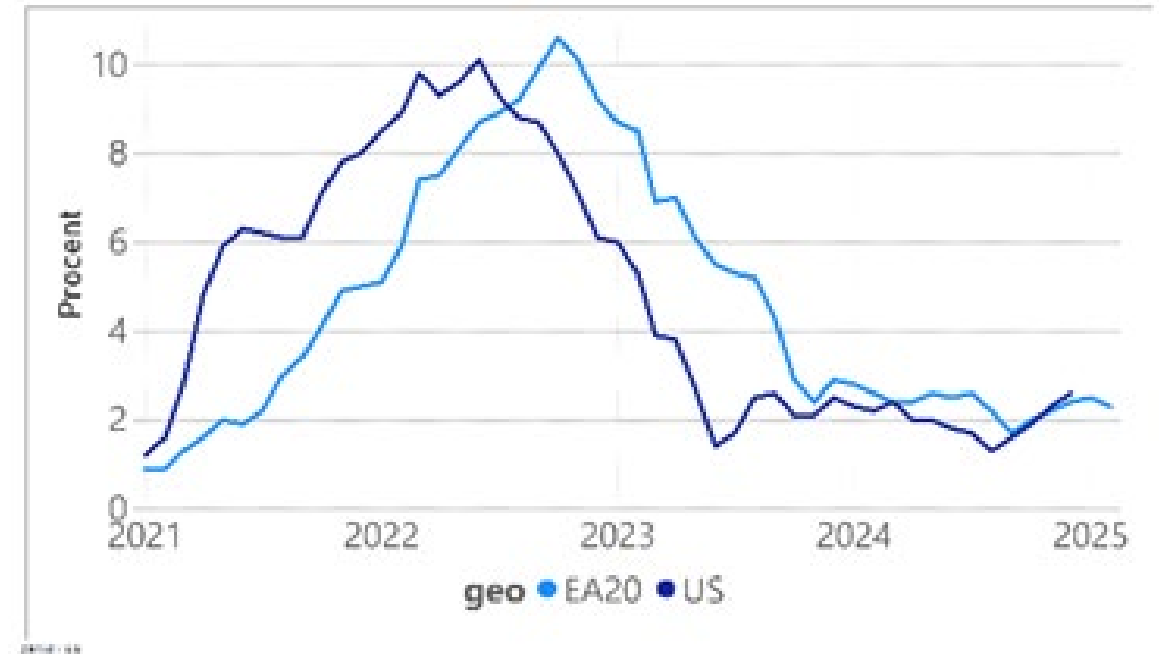
Inflationen ner på målnivå

Risker

- Tullar och ev. handelskrig kan driva upp inflationen
Utbudssidan: Högre pris importvaror, högre produktionskostnader vid import av te x tullade råvaror, minskad tillgång på råvaror -> priserna upp
- Olje- och gastransporter från Mellanöstern till Europa vid upptrappning av kriget

Inflation (HICP) för Eurozonen och USA

	2024	2025 ^P	2026 ^P	2027 ^P
World CPI (excluding the euro area)	4.2	3.3	2.7	2.5
Europa HICP	2.4	2.3	1.9	2.0

Källa: Eurostat samt ECB Mars prognos

Räntor

- Centralbankers penningpolitik – beroende av inflations- utvecklingen som beror på världsläget.
- > Hög osäkerhet

	2022	2023	2024	2025 ^P	2026 ^P	2027 ^P
Ränta (Euribor 12 mån, %)	1,0	4,1	3,6	1,9	1,3	1,1

Växelkurser

Utbud och efterfrågan avgör flytande växelkurser

Penningpolitik, finanspolitik, handelsbalans och hantering av geopolitiska faktorer påverkar nivån

Euro

Euro stärkts mot USD på grund av USAs handelspolitik (osäkerhet, förväntat lägre tillväxt)

Höjt räntorna för att bekämpa inflationen

Stark ekonomisk tillväxt

Positiv handelsbalans

SEK

Normalt försvagas små valutor om osäkert men...

Säkrat valutareserven

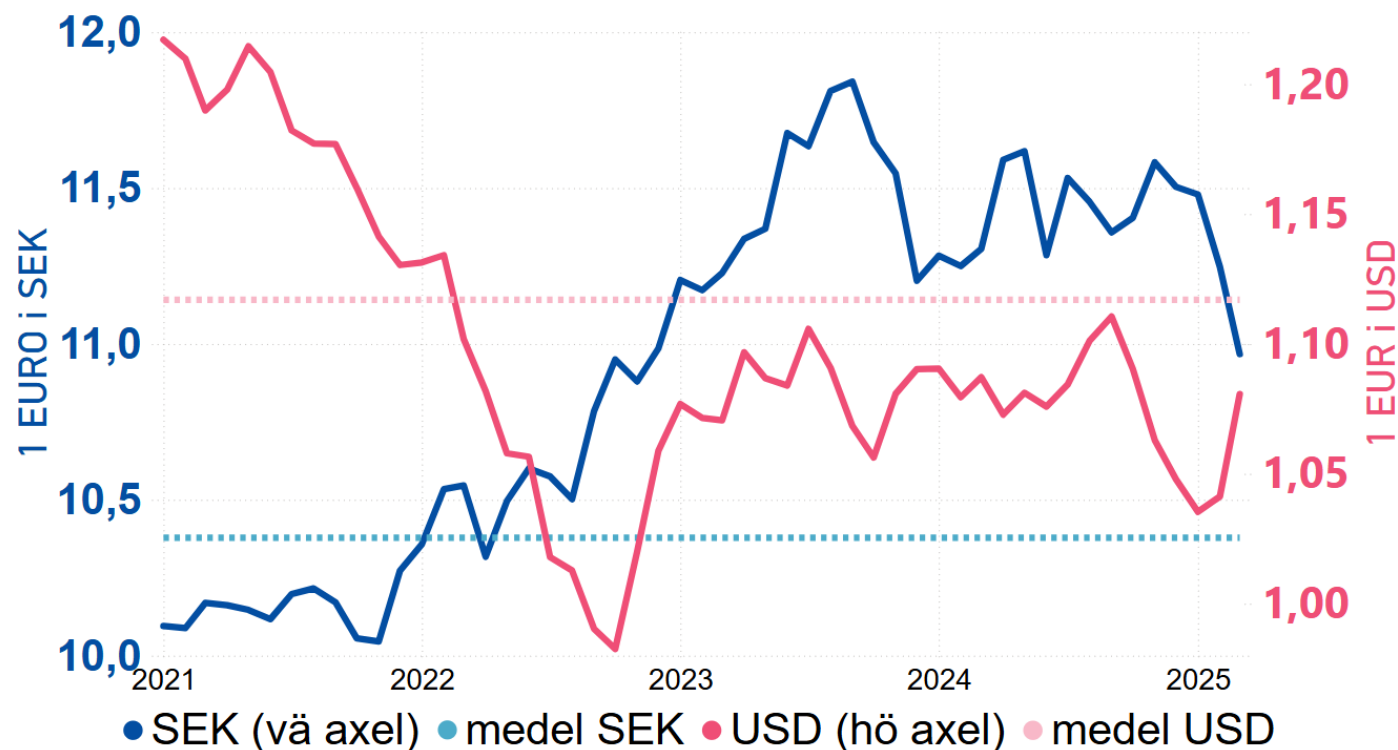
Hållit styrräntan på en hög nivå

Kronan varit undervärderad

Fastighetssektorn har visat tecken på stabilisering.

Stabil ekonomi och konkurrenskraftiga arbetsmarknad

Stark försvarssektor, med företag som Saab i spetsen -> kontrakt och affärer görs i svenska kronor.

Källa: Eurostat

Tillväxt

Globalt

Avmattning 2026 och 2027

Global osäkerhet kring handelstullar

Demografisk utveckling i Kina

Reell BNP förändring	2024	2025 ^p	2026 ^p	2027 ^p
World real GDP (excluding the euro area)	3.4	3.4	3.2	3.2
euro area	0.8	0.9	1.2	1.3

Euro area

Något svagare tillväxt än väntat i slutet av 2024.

Osäkerheten i både inrikes- och handelspolitiken är stor

minskning av euroområdets exportmarknadsandel.

2026-2027: Stigande reallöner och sysselsättning -> ökad konsumtion

Källa: Europeiska centralbanken ECB mars 2025

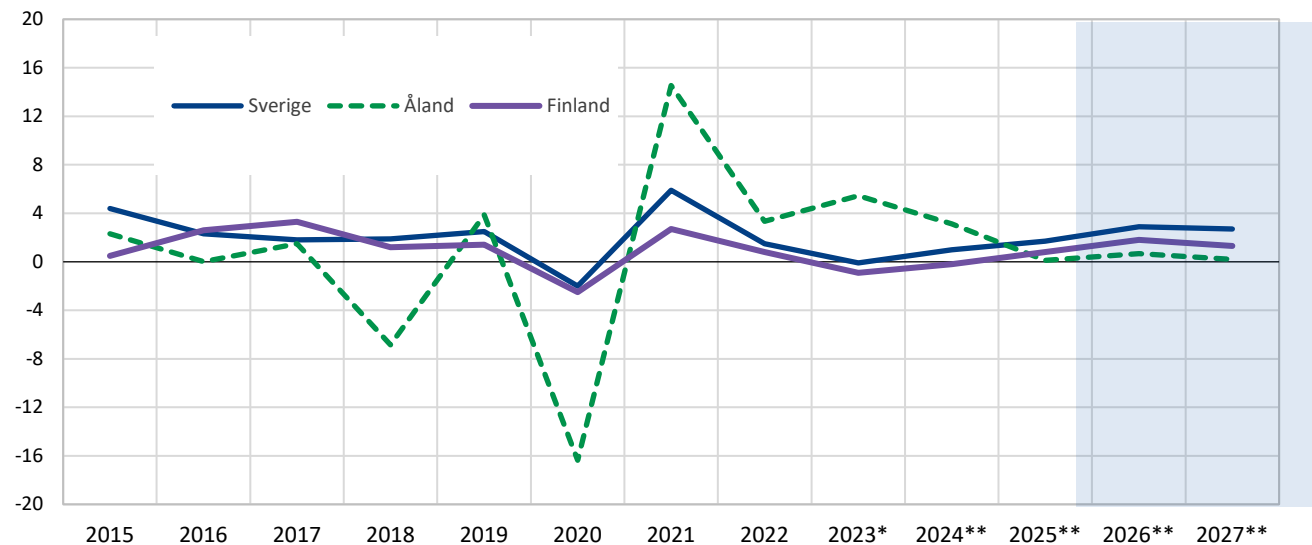
Prognoserna antar december tullar och ytterligare amerikanska tullar mot Kina och en partiell vedergällning från Kina

Åland

Tillväxt

- Högt driftöverskott inom transportsektorn drar upp BNP 2023-2024
- Inflaggning påverkar 2024
- 2025 och framåt ner på mer normala nivåer och utsläppsrätterna ökar kostnaderna
- Bygg återhämtar sig från 2026
- Allmänna världsläget -osäkerhet

Procent

Källa: ÅSUB, SC, SCB. Egna beräkningar.

*Preliminära beräkningar.

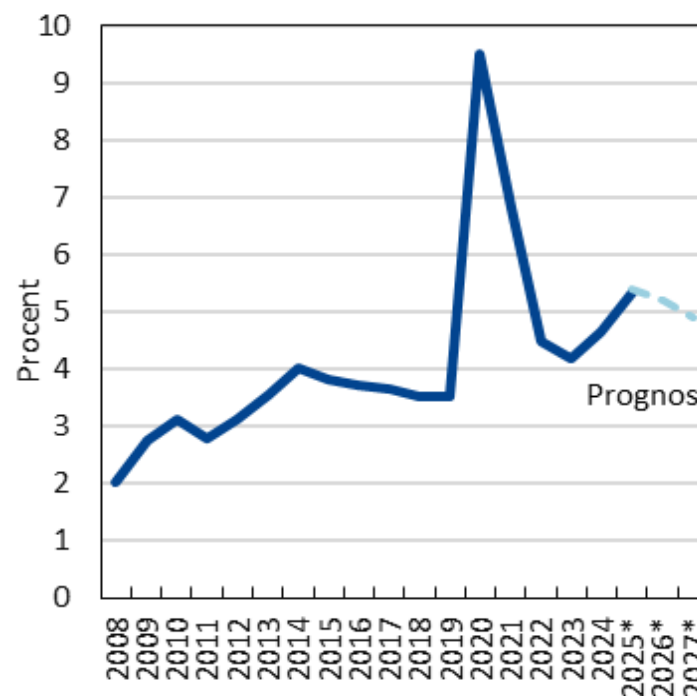
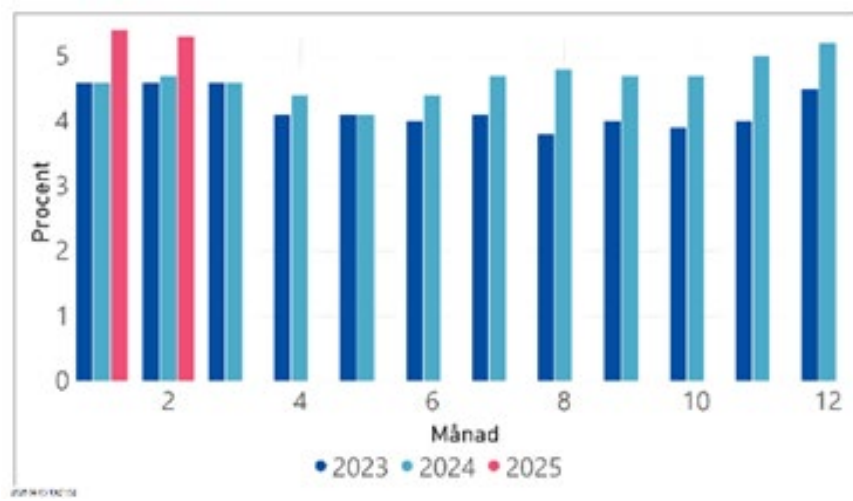
**Prognoser från Finlandsbank, Konjunkturinstitutet och ÅSUB.

	2022	2023 [*]	2024 [*]	2025 ^P	2026 ^P	2027 ^P
BNP till marknadspris (volymförändring, %)	3	5	3	0	1	0

Arbetslöshet

Från andra halvan av 2024 tydlig trendökning med högre nivåer av arbetslöshet än år 2023. Trenden består under de första två månaderna av 2025.

- ➔ Arbetslöshetsprognosen höjs för 2025
- ➔ För 2026 och 2027 avtagande trend

Källa: ÅSUB

Relativt arbetslöshetstal (%)	2022	2023	2024	2025 ^P	2026 ^P	2027 ^P
Åland (ÅSUB prognos april 2025)	4,5	4,2	4,7	5,4	5,2	4,9
Finland (ETLA prognos mars 2025)	6,8	7,2	8,4	8,2	7,9	7,6
Sverige (KI prognos mars 2025)	8,4	8,9	8,6	7,9	7,3	7,2
Eurozon (ECB prognos mars 2025)			6,4	6,3	6,3	6,2

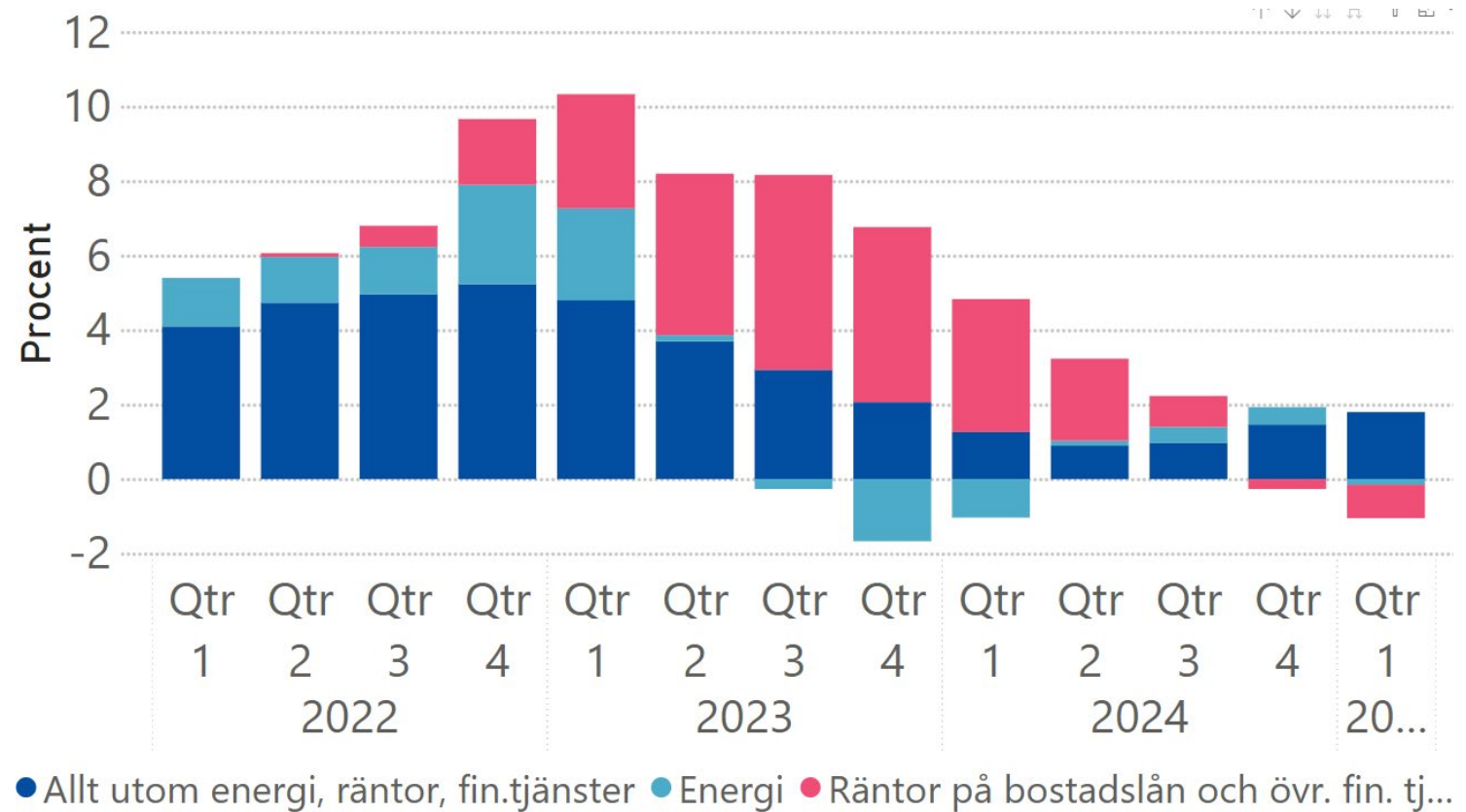
Inflation

Låg inflation (2%)

Den höga prisökningen
på energi bröts i maj 2023

Räntor på bostadslån och
övriga finansiella tjänster
har sjunkit från november
2024

→ Reallönerna ökar

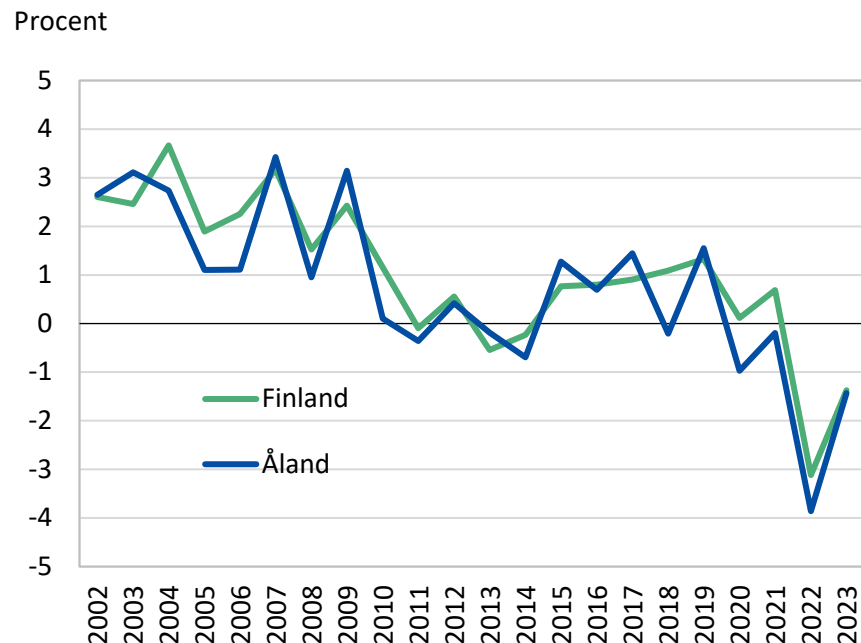

Hushållen

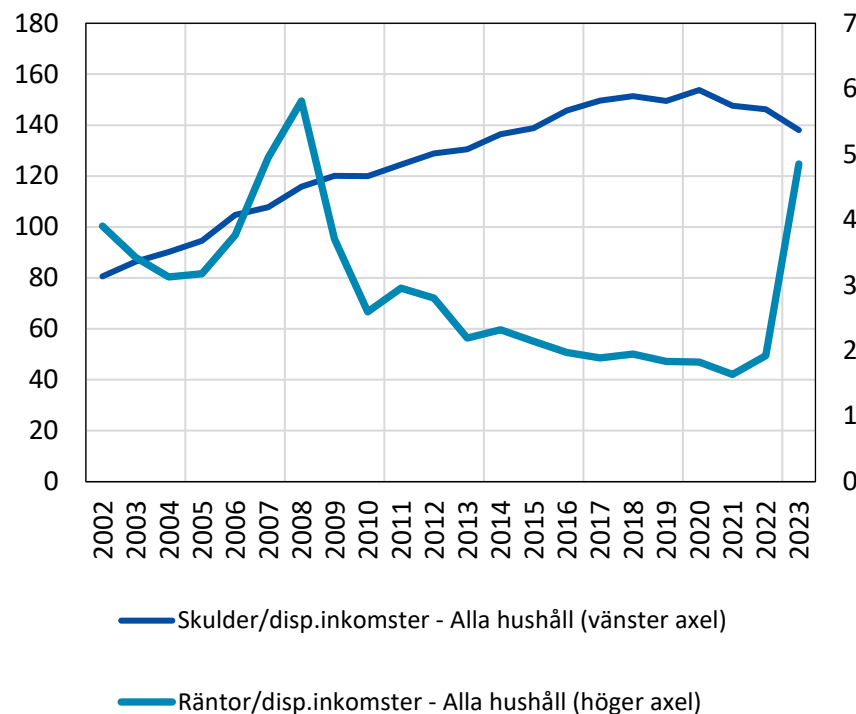
Pandemi och inflation har haft negativ påverkan på de åländska hushållens reella disponibla inkomst. Skuldsättning har minskat något men räntekostnaders andel av de disponibla inkomsterna steg markant 2023.

Hushållens disponibla penninginkomst per konsumtionsenhet, median, för Åland och Finland 2002–2023. Procentuell tillväxt, 2023 års penningvärde.

Källa: Statistikcentralen, egen beräkning.

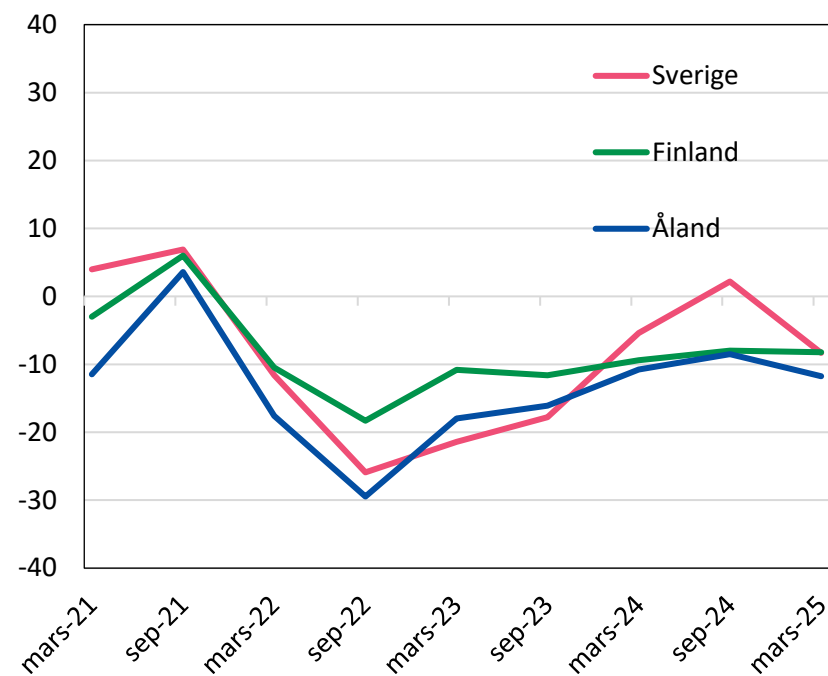
Hushållens skulder och räntor som procentuell andel av disponibel inkomst, 2002 – 2023. (2023 års penningvärde)

Källa: Statistikcentralen. ÅSUB bearbetning.

Konsumentförtroendet har följt liknande utveckling på Åland som i Sverige och Finland

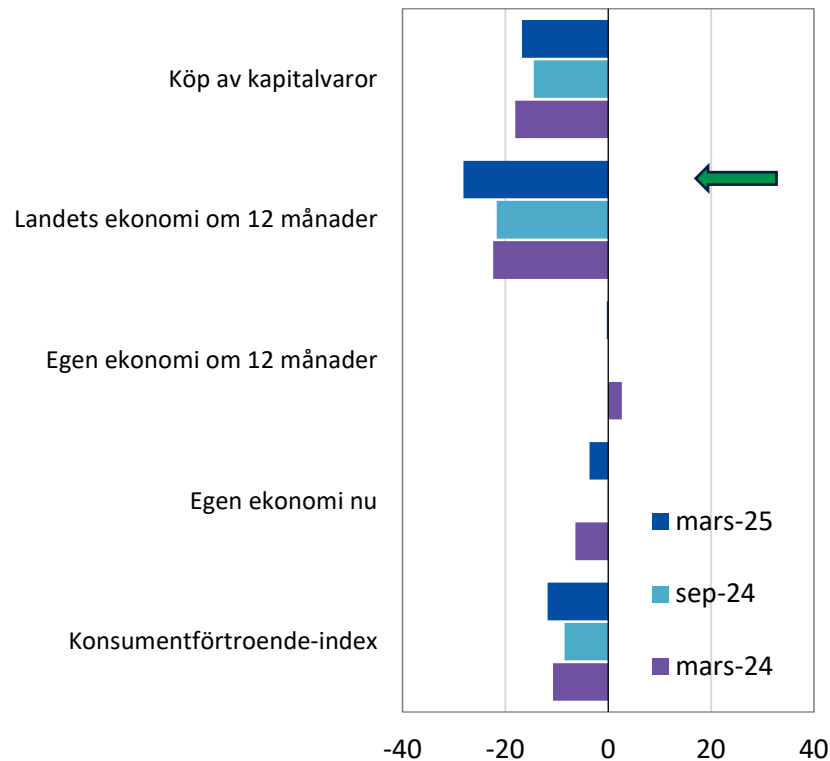
Konsumentförtroendeindex.
Åland, Finland och Sverige, mars 2021-mars 2025.

Källa: ÅSUB, Eurostat
Not.: Ej säsongsjusterade uppgifter

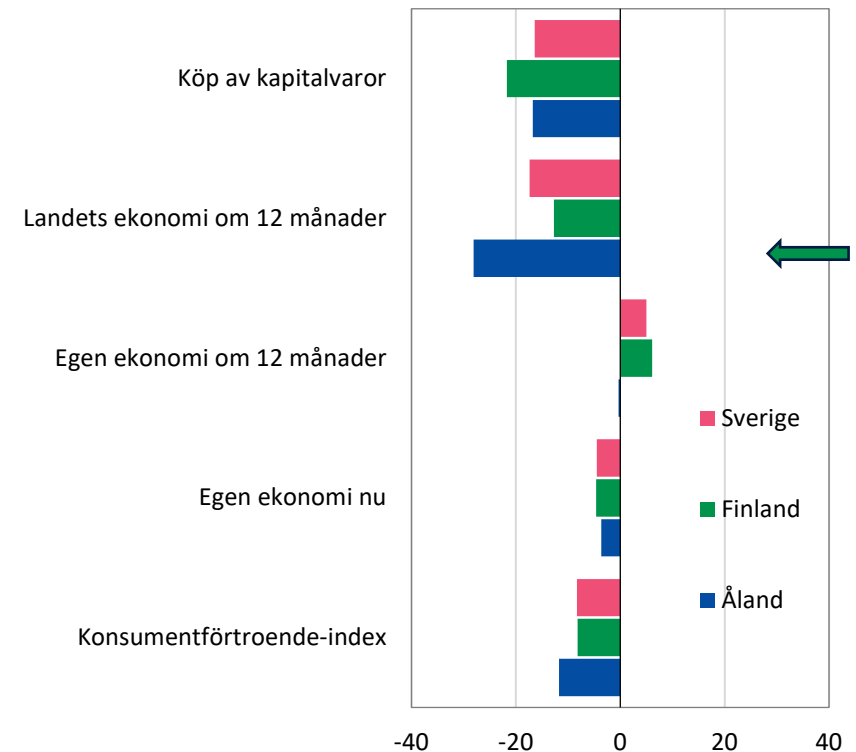
Försämringen i konsumentförtroendet på Åland beror framför allt på en svagare syn på *landets (Ålands) ekonomi om 12 månader*.

De åländska hushållens konsumentförtroendeindex och nettotal för delfrågorna. Våren 2025, hösten 2024 och våren 2024.

Källa: ÅSUB

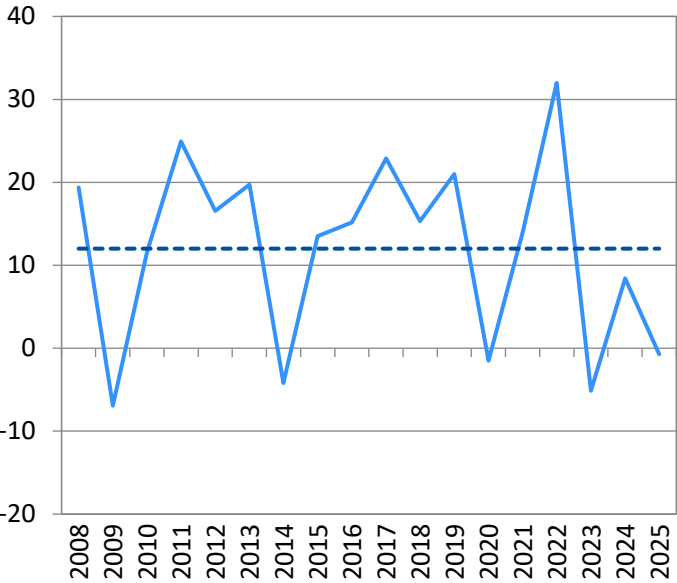
Konsumentförtroendeindex och nettotal för delfrågorna. Åland, Finland och Sverige, mars 2025.

Källa: ÅSUB, Eurostat
Not.: Ej säsongsjusterade uppgifter

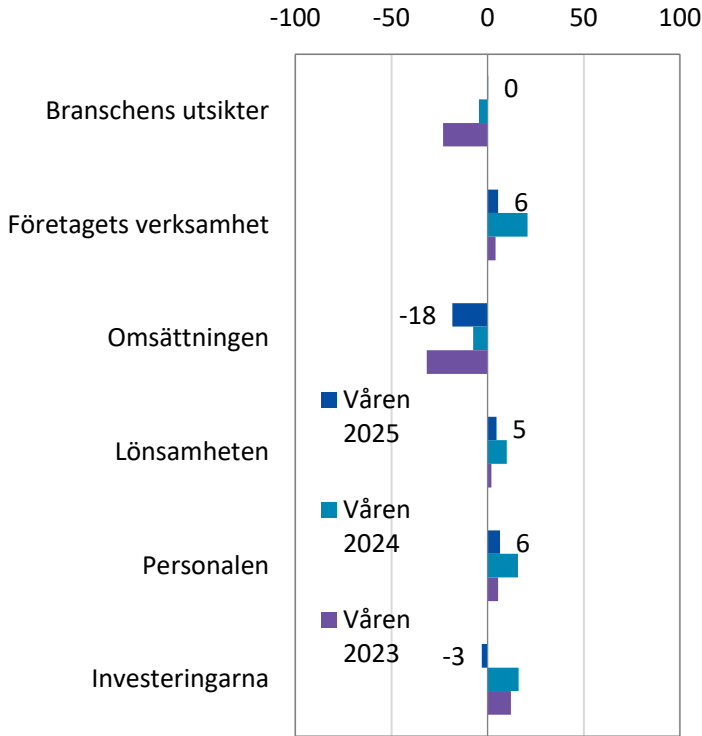
Konjunkturenkätens resultat visar svaga utsikter för det privata näringslivet, särskilt svaga omsättningsförväntningar.

Näringslivets totalindex för framtidsbedömningar i konjunkturbarometern, våren 2008 – våren 2025

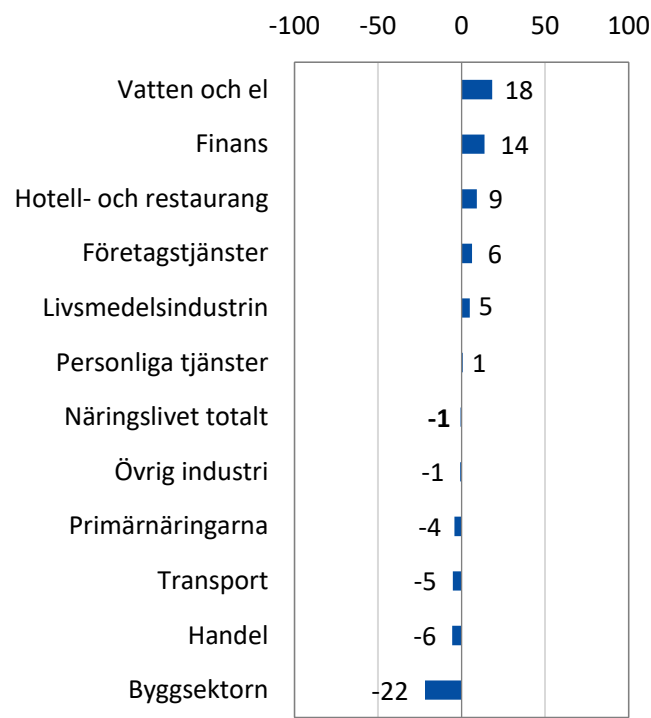
Källa: ÅSUBs konjunkturenkäter.
Not. Den streckade linjen visar medeltalet för totalindex (2008-2025)

Näringslivets förväntningar 12 månader fram, 2023–2025

Källa: ÅSUBs konjunkturenkäter

Branschvisa totalindex för framtidsbedömningar i konjunkturbarometern våren 2025

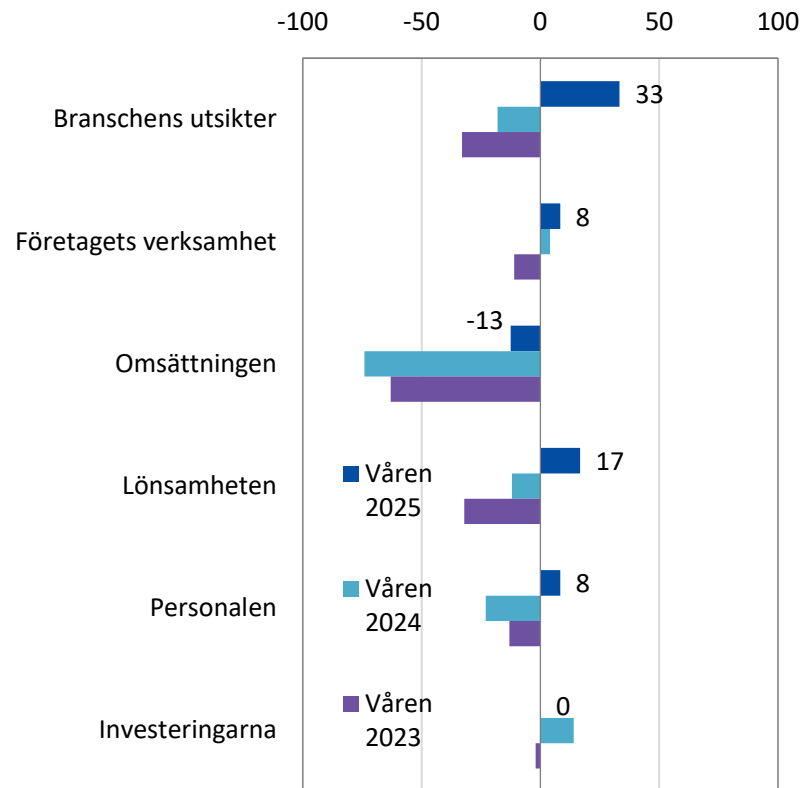

Källa: ÅSUBs konjunkturenkäter

Näringslivets förväntningar

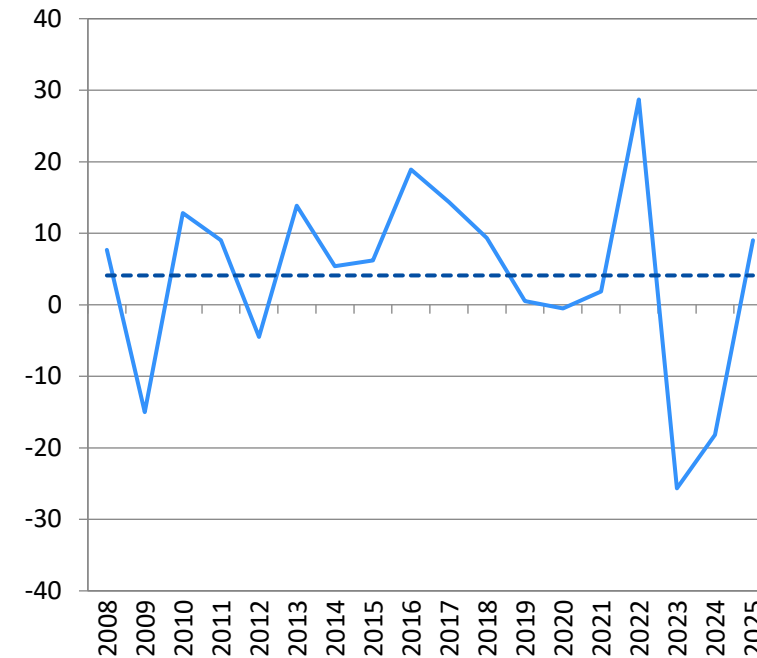
Hotell- och restaurangbranschen förväntar sig återhämtning...

Förväntningarna inom hotell- och restaurangbranschen

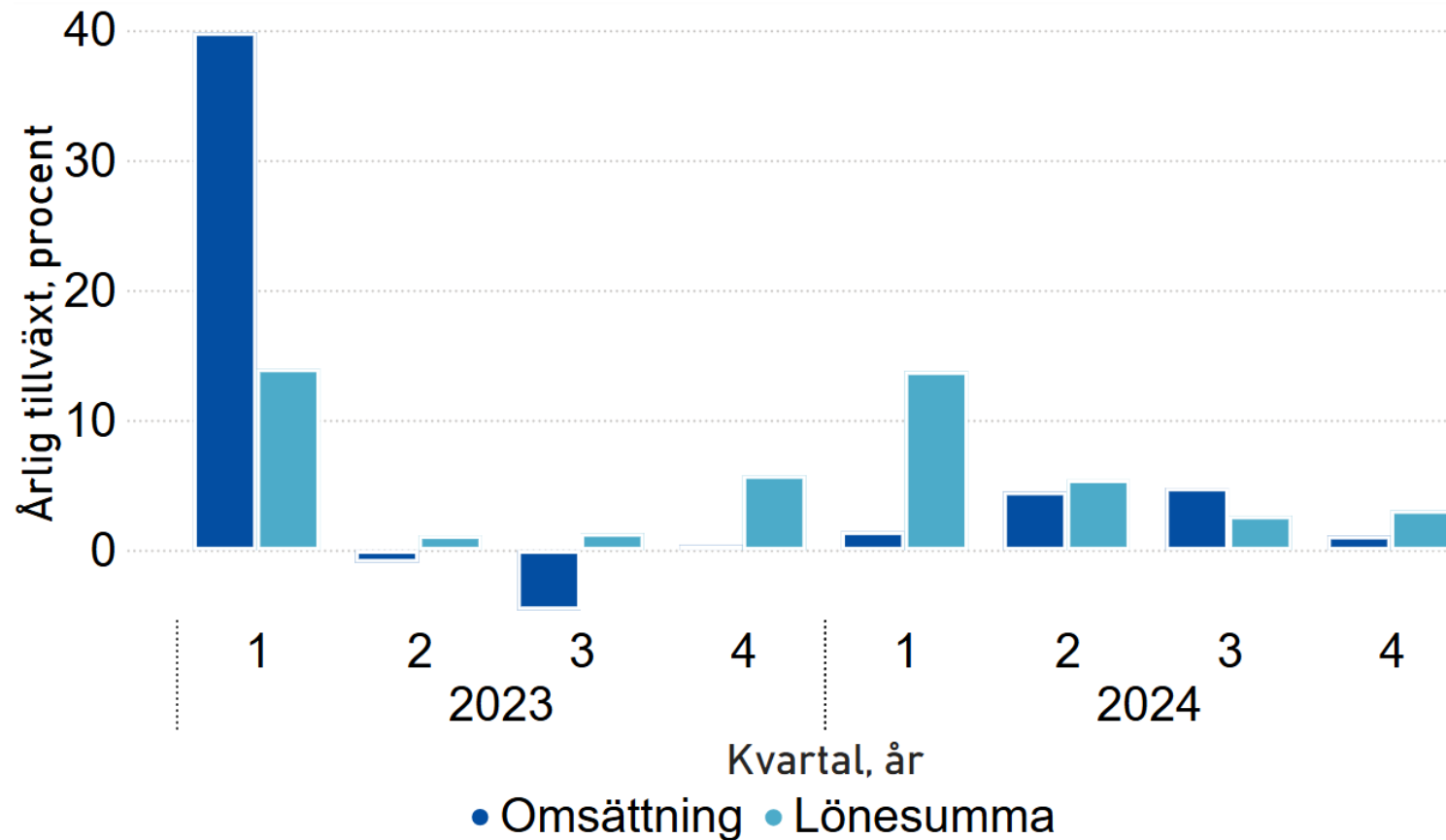
Källa: ÅSUBs konjunkturenkäter

Totalindex för hotell- och restaurangbranschen
våren 2008 – våren 2025

Källa: ÅSUBs konjunkturenkäter

Hotell och restaurang omsättning och lönesumma

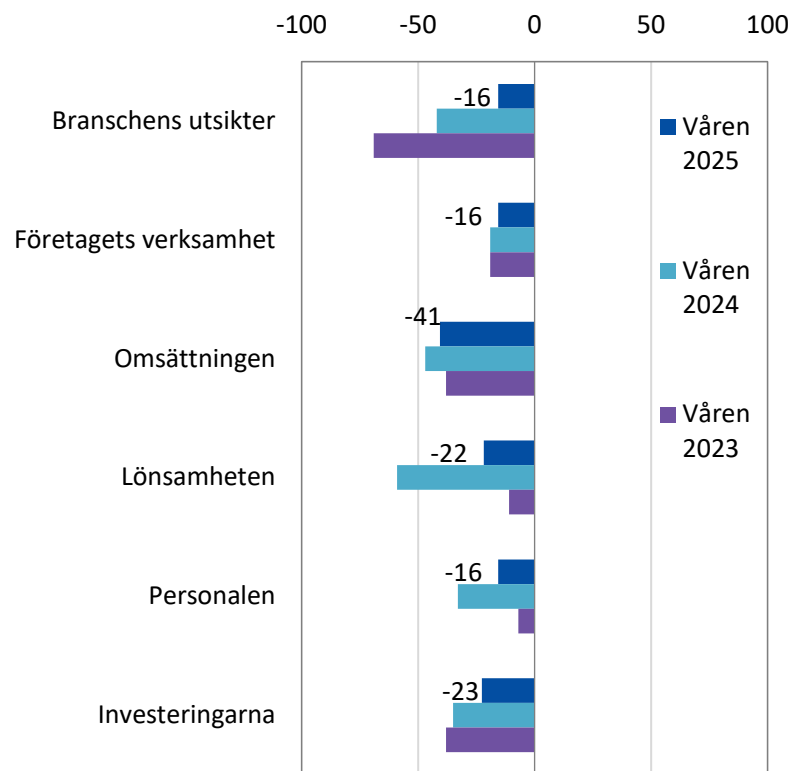

Med beaktande av inflationen
ingen realökning 2024,
möjligen marginell realökning
kommande år

Nominella förändringar

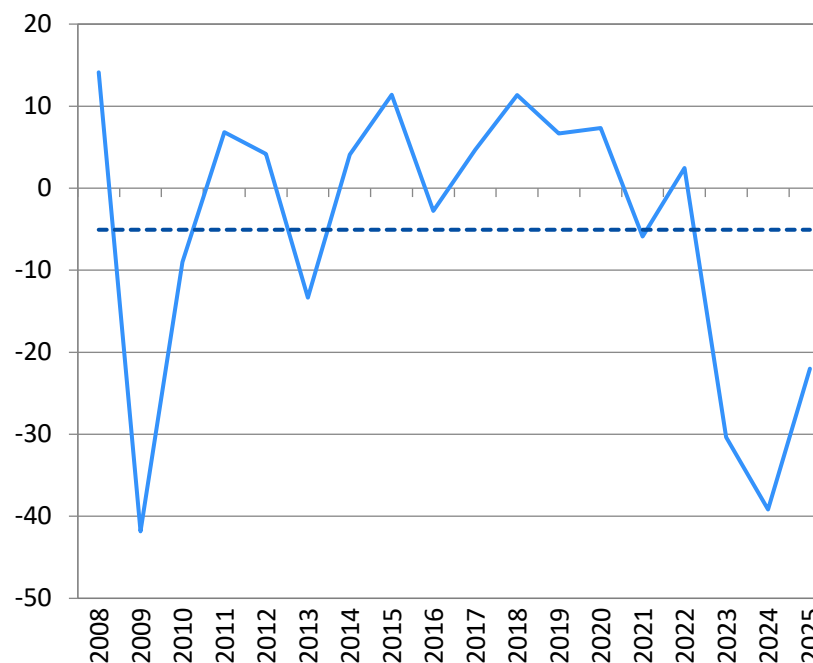
Byggbranschen positivare än föregående år, men resultateten tyder på fortsatta utmaningar

Förväntningarna inom byggbranschen

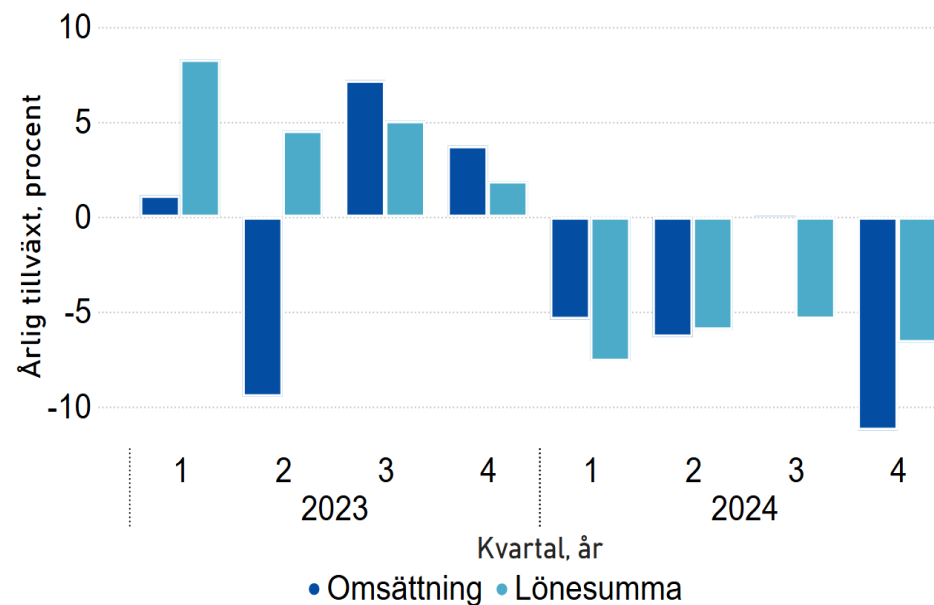
Källa: ÅSUBs konjunkturenkäter

Totalindex för byggbranschen våren 2008 – våren 2025

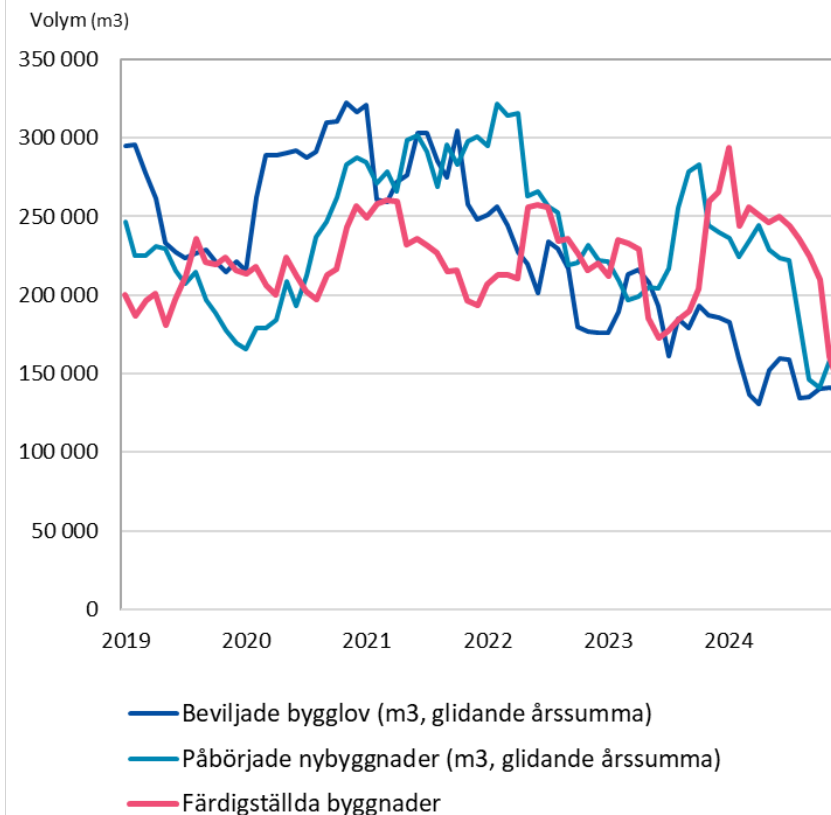
Källa: ÅSUBs konjunkturenkäter

Byggbranschen

Nedåt 2024 men påbörjade nybyggnader ökar

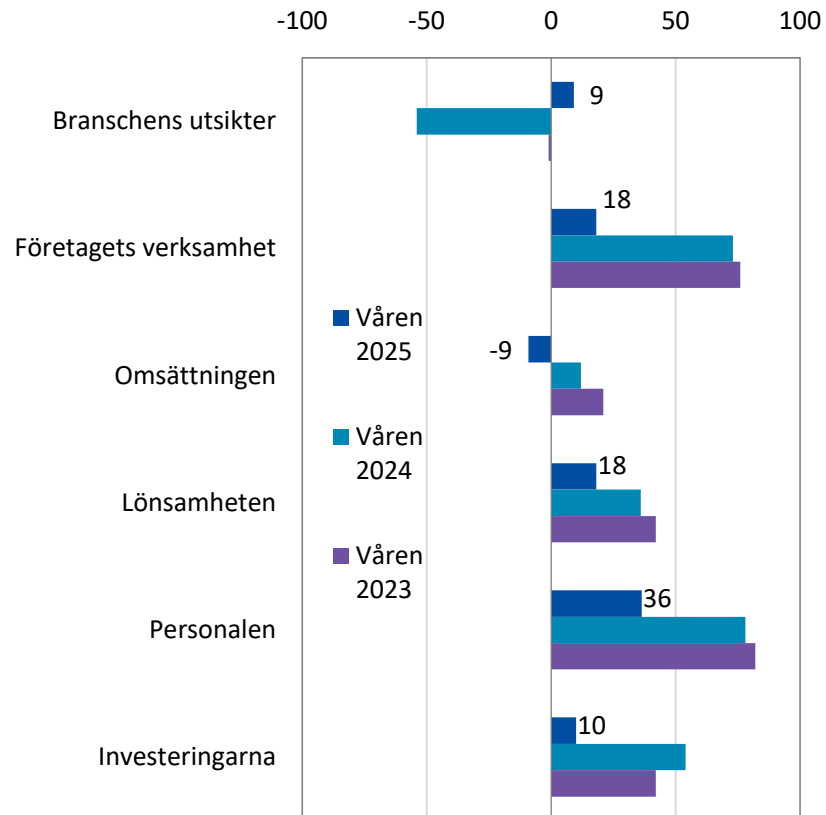
Beviljade bygglov, påbörjade respektive färdigställda byggnader

Källa: Statistikcentralen. ÅSUB bearbetning.

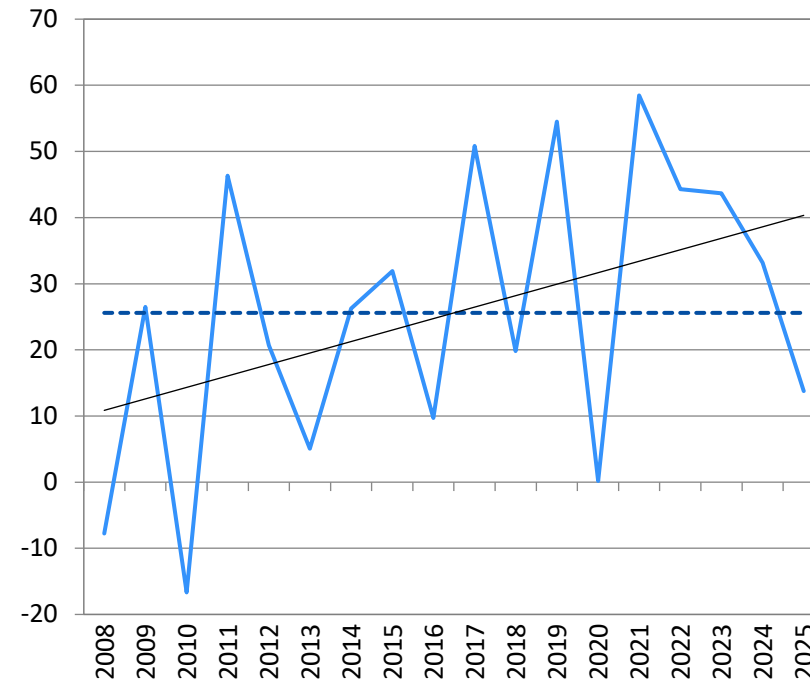
Finansbranschen bryter trenden, med totalindex under det egna genomsnittet

Förväntningarna inom finansbranschen

Källa: ÅSUBs konjkturenkäter

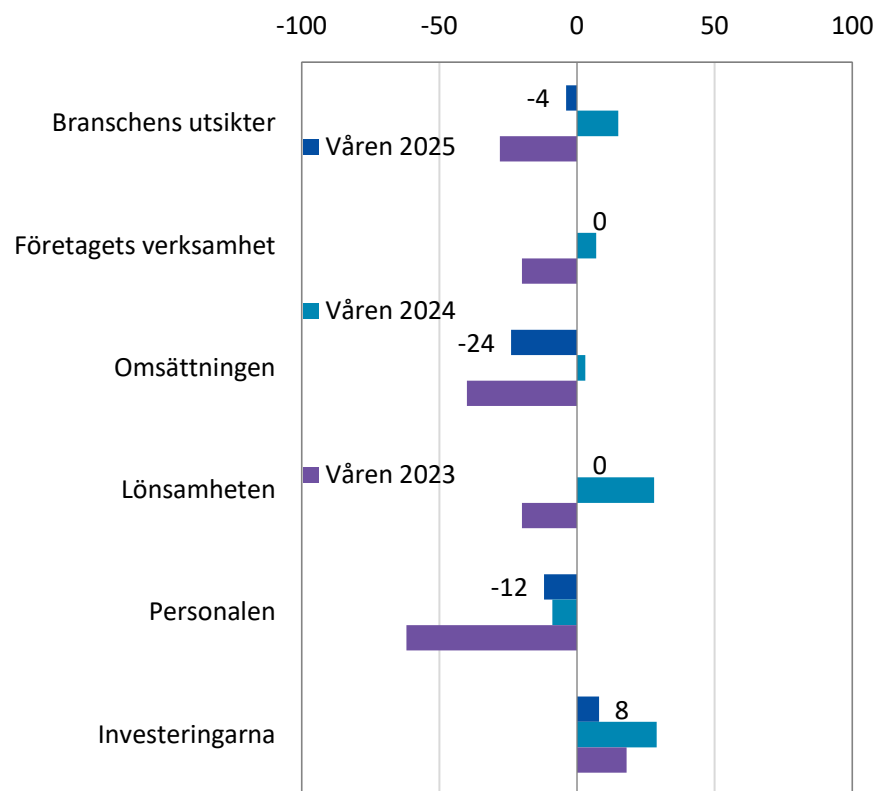
Totalindex för finansbranschen våren 2008 – våren 2025

Källa: ÅSUBs konjkturenkäter

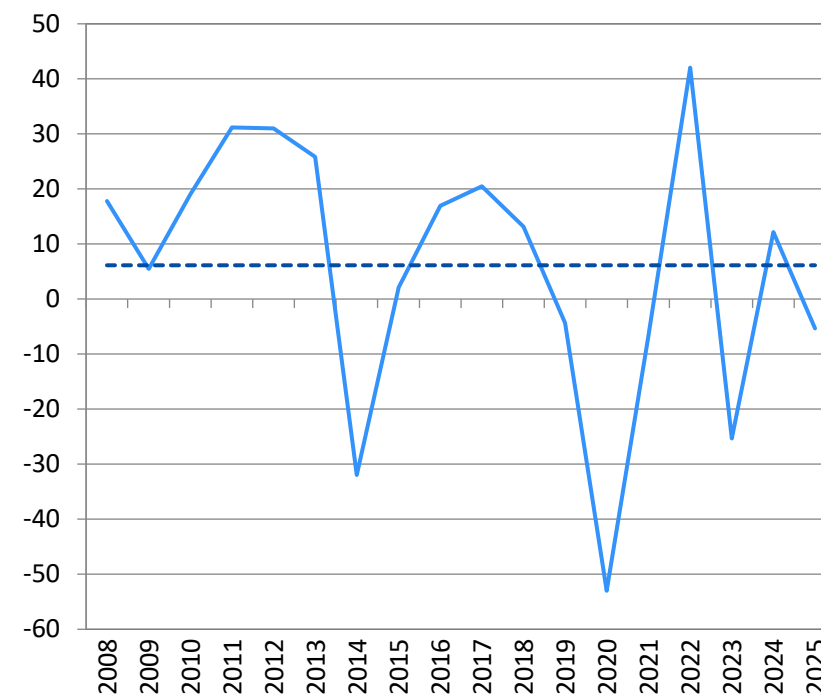
Transportsektorn har svaga omsättningsförväntningar och generellt svaga utsikter för året

Förväntningarna inom transportsektorn

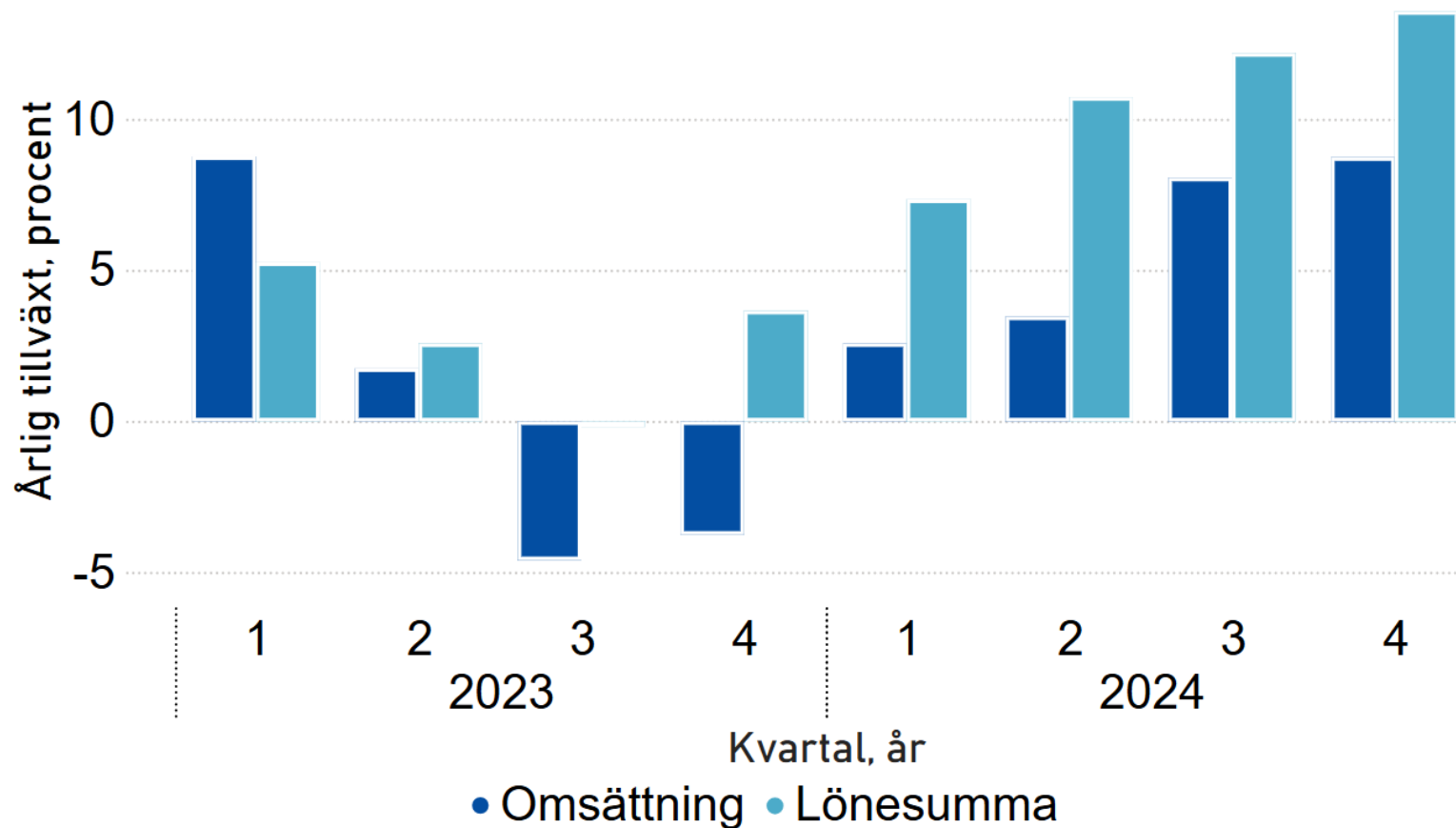
Källa: ÅSUBs konjunktürenkäter

Totalindex för transportsektorn våren 2008 – våren 2025

Källa: ÅSUBs konjunktürenkäter

Transportsektorn

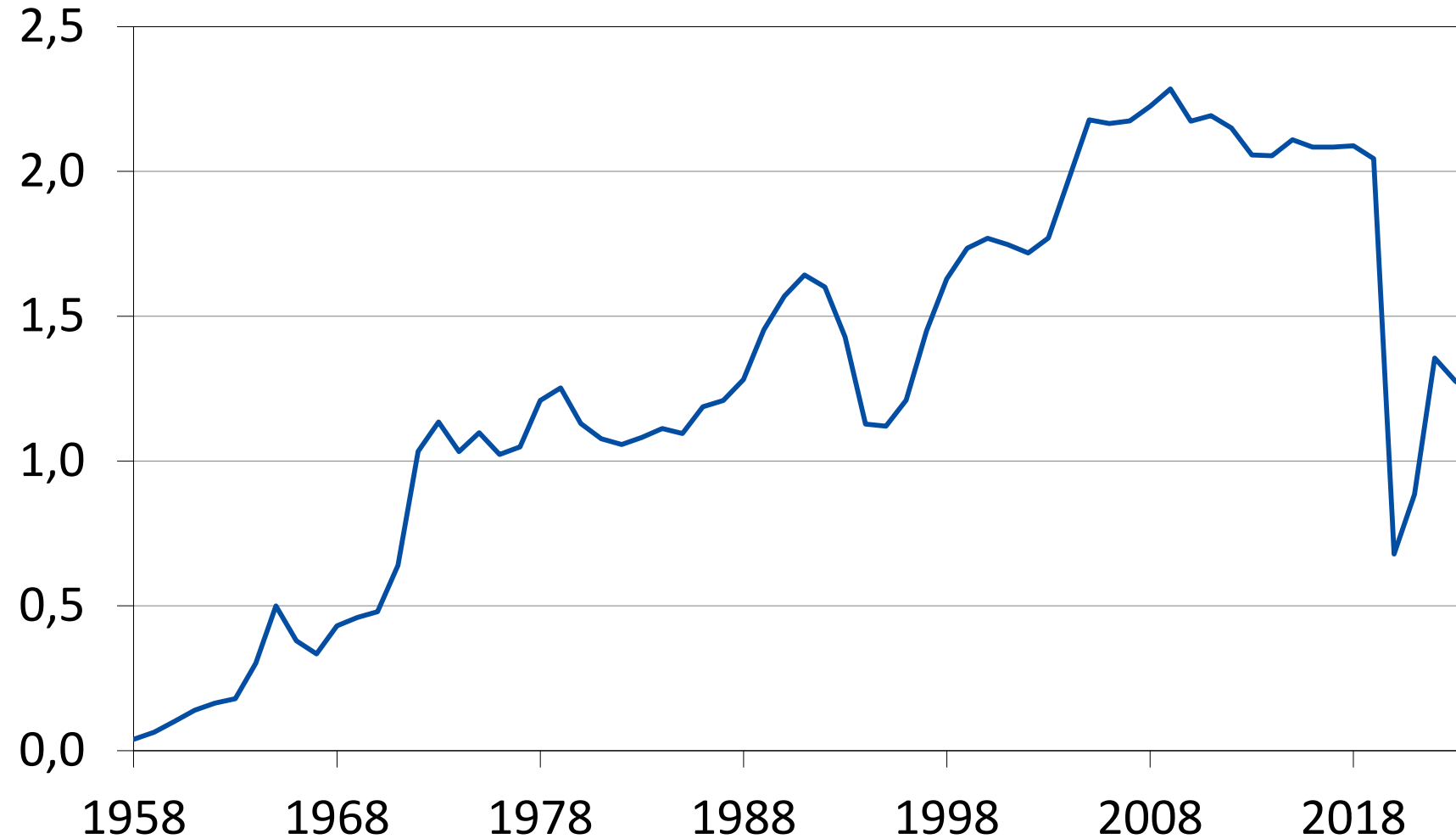
2024 starkt år med inflaggning av ett passagerarfartyg

Framtidsutsikter:

- Ökad konkurrens på vissa rutter på Åland
- Beroende av tullarnas utveckling - internationell handel med fraktfartygen
- Svenska kronans utveckling för passagerarfartygen

Inresande 1958-2024

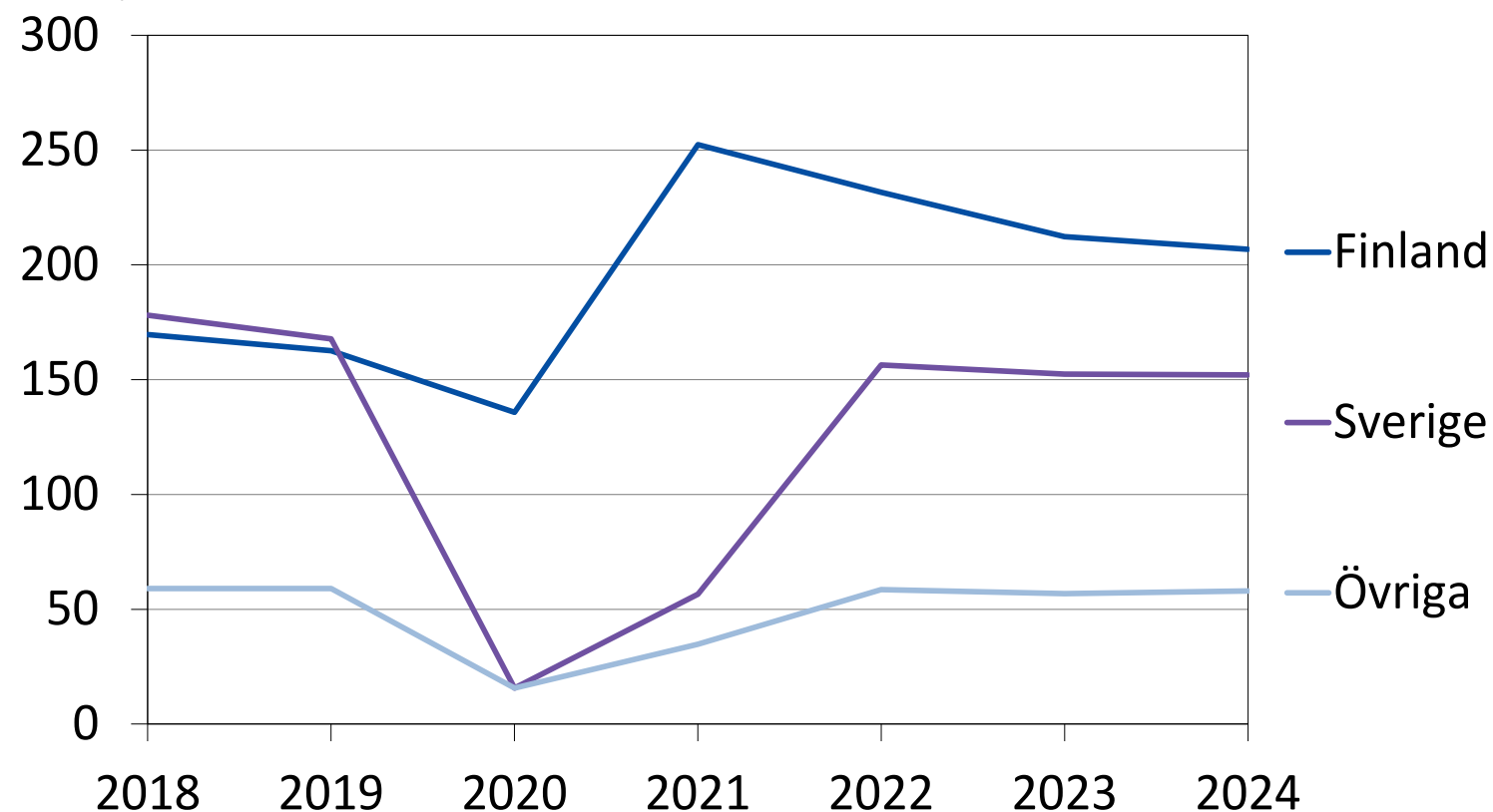
Antal, milj.

Källa: ÅSUB Turism

Övernattningar efter gästernas hemland 2018-2024

Antal, 1 000 st

Källa: ÅSUB Turism

2024:

50 procent från Finland

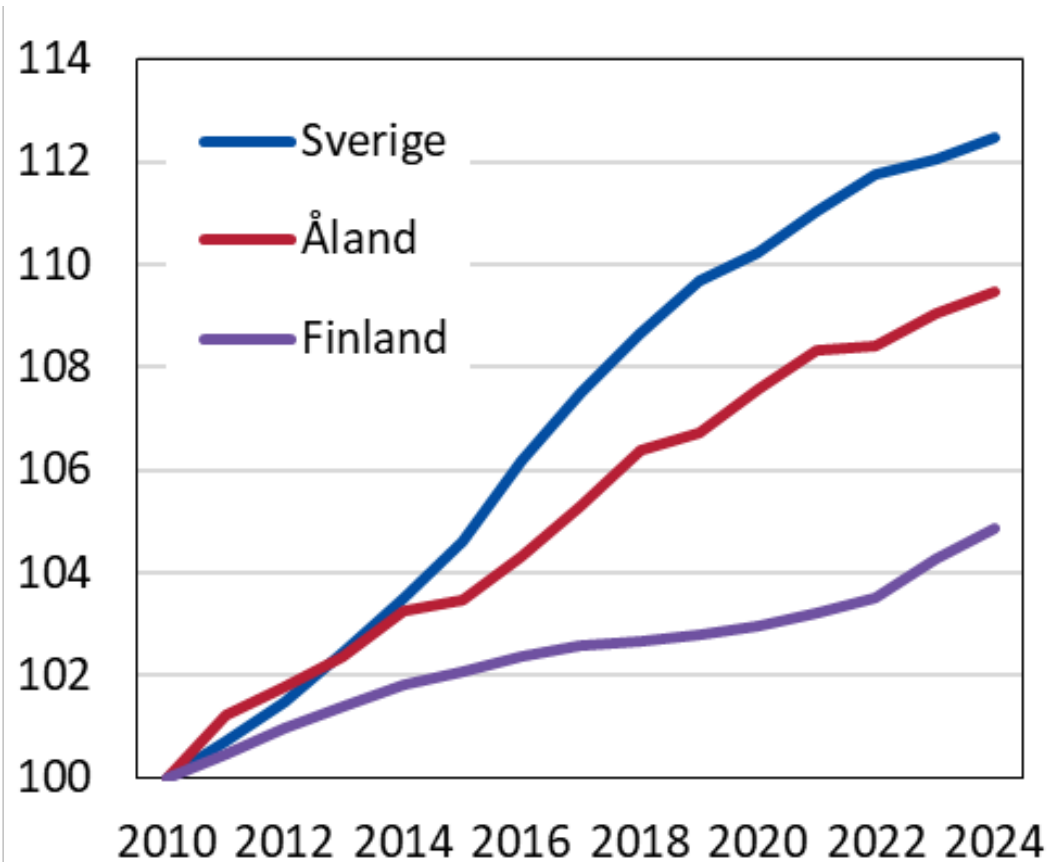
36 procent från Sverige

14 procent från övriga länder

Offentliga sektorn

Befolkningsutveckling för Åland, Finland och Sverige 2010–2024.

Antal invånare, index år 2010=100

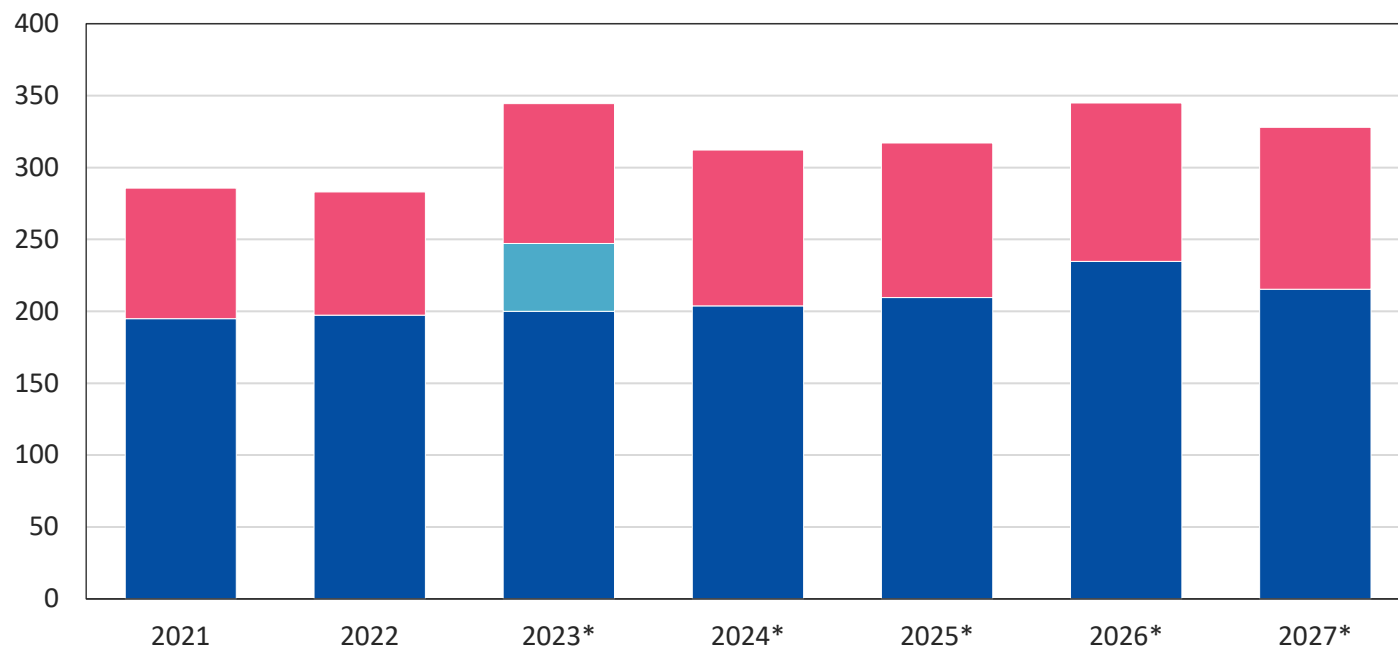
Källa: ÅSUB, Statistikcentralen, SCB

Befolkningstillväxt, Åland 2024:

113 personer (0,4 %)

Avräkning och skatteavräkning (miljoner EUR, löpande priser), 2021–2027*

MEUR

■ Skatteavräkning

■ Avräkningseffekt 2023 som härrör från "12.39.04 Återtagande av överförda anslag"

■ Avräkning

Förutsättningar:

2023: Extraordinär post, återförda anslag, som inte beviljats elbolag (47 meur).

2024: Inget befolkningstillägg, fortsatt rel. höga företags-skatter. Lotteriskatten tillbaka på tidigare nivå.

2025: Åtgärder för att höja statens inkomster ger viss effekt.

2026: Bostadsfonden blir en del av statens budget (ca 11,3 meur) + strukturella budgetförändringar.

Tack för visat intresse!

www.asub.ax

